

TUONTIALKION VASTAANOTTAJAELÄIMEN TUTKIMUSOHJE 2011

Hyvä vastaanottaja!

Olet ostanut naudan alkion, joka on maahantuotu Eviran määräysten ja ETT ry:n ohjeiden mukaisesti.

Alkiontuonti on eläinaineksen tuontitavoista kaikkein turvallisin (verrattuna elävän eläimen tai sperman tuontiin). Itse alkion ei nykykäsityksen mukaan katsota aiheuttavan tarttuvien eläintautien leviämrisä. Sen sijaan tunnetaan joitakin tapauksia, joissa alkion huuhtelunesteeseen lisätty vasikan seerumi on sisältänyt BVD-virusta, mikä on saanut alkion vastaanottajaeläimen muodostamaan BVD-vasta-aineita. Vasta-aineiden löytyminen karjan tankkimaito- tai verinäytteistä saattaa aiheuttaa hämmennystä Suomessa, missä lähes kaikki karjat ovat BVD-negatiivisia (viidellä lypsykarjalla jäljellä vanhoja vasta-ainepositiivisia eläimiä vuonna 2010). Vasta-ainelöydös aiheuttaa meillä kyseiselle tilalle rajoittavat määräykset ja lisätutkimuksia.

Siksi ETT ry onkin antanut asiantuntijatahoja kuultuaan seuraavan tutkimusohjeen:

Alkion vastaanottajanaudan tutkimukset:

- **Suositus Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa tuotetuille alkioille!**
- **Vaatus muissa maissa (EU-maissa, USA:ssa, Kanadassa) tuotetuille alkioille!**
  - **In vivo EU-hyväksytyllä spermalla hedelmöitettyt alkio:**
BVD-negatiivinen vastaanottaja tutkitaan serologisesti BVD-vasta-aineiden varalta tiineysaikana aikaisintaan 4 viikkoa alkionsiirron jälkeen, esim. tiineystarkastuksen yhteydessä. Vastaanottajaeläimen veri- tai maitonäyte lähetetään Eviraan tutkittavaksi oheisine tutkimuslähetteineen (liite). Myös tiinehtymättä jäänyt vastaanottaja tutkitaan 4-12 vk siirron jälkeen.
  - **In vitro hedelmöitettyt alkio, sukupuolimääritetyt alkio sekä alkio, jotka on tuotettu ei EU-hyväksytyllä spermalla, kuten esim. IBR-rokotetun sonnin spermalla (huom! maahantuojia informoi ostajaa, mikäli kyseessä on tällainen alkio):**
BVD-negatiivinen vastaanottaja tutkitaan serologisesti BVD-vasta-aineiden ja IBR-vasta-aineiden varalta tiineysaikana aikaisintaan 4 viikkoa alkionsiirron jälkeen, esim. tiineystarkastuksen yhteydessä. Vastaanottajaeläimen veri- tai maitonäyte lähetetään Eviraan tutkittavaksi oheisine tutkimuslähetteineen (liite). Myös tiinehtymättä jäänyt vastaanottaja tutkitaan 4-12 vk siirron jälkeen.

Huom!

- Mikäli karjan/vastaanottajan BVD-tilanne ennen alkionsiirtoa halutaan varmistaa, voidaan vastaanottajaeläin tutkia kahdesti siten, että ensimmäinen veri- tai maitonäyte otetaan jo ennen alkionsiirtoa (viimeistään alkionsiirron yhteydessä) ja toinen näyte aikaisintaan 4 viikkoa alkionsiirron jälkeen. Tällöin jälkimmäinen näyte tutkitaan Evirassa ns. pariseeruminäytteenä ilman erillistä laskutusta (molemmat näytteet yhden hinnalla).
- Useamman tuontialkion vastaanottajaeläimen yksilöäytteenä samasta karjasta voidaan yhdistää Evirassa yhdeksi tutkittavaksi näytteeksi kustannusten säästämiseksi. Älä itse yhdistä näytteitä!
- Alkionsiirtotoiminnassa saa käyttää vain kantakirjaan merkittyjen jalostuseläinten siemennestettä, munasoluja tai alkioita. Polveutumistodistus täytyy tulla alkioiden mukana. Huolehdi tuontialkioiden asianmukaisesta rekisteröinnistä.

Tuontialkion vastaanottajaeläimen tutkimuspyyntö

Eläimen omistaja:	
Tilatunnus (9 numeroa):	Pitopaikkatunnus (12 numeroa): FI —
Lähiosoite:	Postinumero ja –toimipaikka:
Puhelin:	Sähköposti:
Tutkimuksen tilaaja (mikäli muu kuin eläimen omistaja):	
Eläinlääkäri:	Puhelin (eläinlääkäri):
Lähiosoite:	Postinumero ja –toimipaikka:

Pyydän oheisesta verinäytteestä maidonäytteestä **seuraavat serologiset tutkimukset:**

- Näyte otettu ennen alkionsiirtoa:
  - BVD** (voidaan tutkia ns. pariseeruminäytteenä yhdessä alkionsiirron jälkeisen näytteen kanssa yhden näytteen hinnalla)
- Näyte otettu alkionsiirron jälkeen (vähintään 4 viikkoa siirron jälkeen)
  - BVD** (*in vivo ja in vitro –hedelmöitetty alkio*)
  - IBR** (*in vitro –hedelmöitetty alkio, sukupuolimääritetyt alkioit, jotka on tuotettu ei EU-hyväksytyllä spermalla, kuten IBR- rokotetun sonnin spermalla*)
  - muu**, mikä: _____

Huom! Seuraavat alkioita koskevat tiedot täytetään vain, kun näyte on otettu alkionsiirron jälkeen:

Alkion maahantuoja/myyjä: _____

Alkion alkuperämaa: _____ Tuontiajankohta (jos tiedossa): ____/____ 20____

Siirtoaajankohta: ____/____ 20____

In vivo (luonnollisesti) hedelmöitetty alkio In vitro (koeputkessa) hedelmöitetty alkio

Lisätietoja (esim. tuotettu ei EU-hyväksytyllä spermalla): _____

Vastaanottajaeläimen nimi / ID-tunnus: _____

Tutkimustulokset pyydetään lähettämään:

- eläimen omistajalle eläinlääkärille ETT ry:lle, PL 221, 60101 Seinäjoki
- kirjataan sähköisesti Nasevaan (tila- ja pitopaikkatunnus oltava merkittynä ja rasti ruudussa, jos tiedot halutaan kirjattaviksi suoraan Nasevaan!).

Eläimen omistajana annan luvan toimittaa tutkimustuloksen suoraan ETT ry:lle ja kirjata sen Nasevaan.

_____
Päiväys

_____
Eläimen omistajan allekirjoitus ja nimenselvennys